

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	600 K
Félévre	340 K
Negyedévre	170 K
Egy hónapra	60 K

POLITIKAI NAPILAP

Feladvány szerkesztő
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
redalmi és nyomdai részvételével

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgönycim: Független Ujság Debrecen

A nemzetgyűlés nyári szünete augusztusban lesz

Budapest, július 13. Az indeminációs vita lassan halad előre anélkül, hogy az ellenzék a javaslat ellen rendszeres obstrukciót folytatná. Valószínű, hogy a vita augusztus közepéig eltart, hogyha a kormány be nem váltja azt a fenyegetését, hogy az indeminációs javaslatot meghosszabbított ülésen fogja tárgyalni.

Horváth Zoltán mai beszéde az, ami erre a fenyegetésre okot adott, mivel a kormány a beszédet túlságosan hosszúnak és sok mindent felölelőnek tartotta. Értesüléseink szerint Horváth beszédének hatása alatt a kormány elhatározta, hogy amennyiben az indeminációs vita során még egy ilyen terjedelmes beszéd hangzik el, az indeminációs javaslatot nyolcórás ülésen fogja tárgyalni.

Mindez azonban nem akadályozza meg a kormányt abban, hogy az indeminációs javaslatot — miként a választójog vitája alatt is tette, — saját pártjával meg ne obstruáltassa. A kormány párti ugyanis értesüléseink szerint elhatározta, hogy minden ellenzék szónok után a kormány párt részéről is felszólal valaki, hogy a közvélemény lehetőleg egyforma adagolásban kapja az ellenzéki és a kormány párti véleményeket.

Kétségtelen, hogy ez a határozat nagyban hozzá fog járulni a vita felesleges elnyújtásához, mert hiszen a kormány álláspontját a miniszterelnök és a pénzügyminiszter nagy beszédei is kifejezték.

Az indeminációs tárgyalása után programja szerint a kormány a négy adójavaslatot, a földadó, a kereskedelmi, térsulati és jövedelmi adójavaslatot terjeszti a Ház elé. Ezek tárgyalására azonban már aligha fog kerülni sor. Minden valószínűség szerint a kormány megelégszik azzal, hogy a négy adójavaslatot beterjeszti, azután pedig — körülbelül augusztus közepén — a nemzetgyűlés nyári szünetre szünetel szét.

Érdekes, hogy a parlament tanácskozási rendjére vonatkozólag magában a kormány pártban is eltérők a vélemények. Egyik rész rövidre akarja szabni a vitát az ülések délutáni való kitolásával, a másik rész pedig azon az állásponton van, hogy opportunusabb szabad te-

ret engedni az ellenzéki támogatásoknak, amelyek így veszítenek erejükből.

Az ellenzék a drágasági bizottságban

Budapest, július 13. Az ellenzéknek a gazdasági bizottságban való állásfoglalása nagy feltűnést keltett, tegnapi ülés után azonban még bizonytalan volt, hogy az ellenzék passzívítása csak a lakásrendeletre szól-e, vagy pedig érvényesülni fog a drágasági bizottság más anyagával szemben is.

Ma megállapították, hogy

az ellenzék részt fog venni a drágasági bizottság ülésein

azonban ezt feltételhez köti. Az első feltétel az, hogy a kormány részletes munkaprogramot adjon a tekintetben, hogy miképpen és milyen eszközökkel kíván fellépni a drágaság ellen.

Ha a kormány szerves programot ad és részletesen felsorolja mindazokat az eszközöket, és módokat, amelyekkel a drágaság ellen fel kíván lépni, akkor újból résztvesz az ellenzék a drágasági bizottság vitáiban.

Az ellenzéken az kívánják, hogy a drágasági bizottság elé csak olyan rendelkezések kerüljenek, amelyek szorosan a drágaság letörésére vonatkoznak. Minden más rendelkezést az illetékes bizottság elé kell utasítani.

Interpelláció a monostorpálvi néparatás miatt

Budapest, július 13. Dénes István nemzetgyűlési képviselő holnap sürgős interpellációra kér engedélyt a Ház elnökétől a Gorove-féle monostorpálvi birtok 137 katasztrális hold buzavetésének az aratómunkások által történt erőszakos learatása tárgyában. Dénes István azt akarja interpellációjában hangsúlyozni, hogy ez nem izgatás, hanem az aratómunkások munkanélküliségének és annak következménye, hogy az uradalom visszavált a munkanélküliséggel és túlságosan alacsony béreket kínál.

A választási visszaélések a nemzetgyűlés előtt

Drózdny a Szózat ellen

Budapest, július 13. A nemzetgyűlés mai ülését tíz órakor nyitotta meg Gaál Gaszton elnök. Napirend előtt

Drózdny Győző szólal fel: Tegnap az interpelláció kapcsán a nemzetgyűlés elé hoztam a jugoszláv területekről kitoloncolt magyarok ügyét. Lelkem egész erejével tiltakoztam az embertelen cselekedet ellen és parlamentáris keretek között a legerősebb szavakkal igyekeztem ezt a cselekedetet megbélevezni. Beszédem folyamán egy közbeszólás miatt kénytelen voltam kijelenteni, hogy a magyar kormány a Szózat című napilapot pénzzel támogatja és a lap a kormány segítségével tartja fenn magát. Ma azután a Szózat cikket közöl, mely engem nemcsak a nemzetgyűlés előtt, hanem a közvélemény előtt is megbélevezne, ha valóban bizonyulna. Podmaniczky Endre: Ugy van!

Drózdny Győző: Parlamenti felszólalásomat ez a lap „Drózdny a szerbek érdekeit védte a nemzetgyűlésen” cím alatt közli, de nem hozza a teljes interpellációm, hanem a beszédemet felaprózva, felparcellázva, kiszakít egyes részeket belőle és ezekhez a mozaikszzerűen kiszakított részekhez hozzáfűzi a maga megjegyzéseit fanatikusan sovén magyar ember vagvok és ha igaz volna az, amit ez a lap ír, nem maradna más hátra, mint hogy a revolveremet vegyem és főbe lövöm magamat. De ha azt állítom, hogy a kormány pénzezi a Szózatot, amely csak úgy tudja tengetni szomorú életét, hogy a kormánytól pénzt fogad el, ez még nem ok arra, hogy a lap engem ilyen súlyosan meertámadjon. Mielőtt a sajtópör eredményét bevarnám, szükségesnek tartottam, hogy e rövid felszólalásra igénybe vegyem a nemzetgyűlés szives figyelmét.

Gaál Gaszton elnök: A felszólalás után vitának helve nincs.

Az indeminációs vitában

Horváth Zoltán (függetlenségi) szólal fel.

Örömmel üdvözlöm a miniszter ur jószándékát, de fájdalom, ez a jószándék csak jószándék fog maradni, mert hogy valószínűleg legyen ahhoz szükséges jó belpolitika és külpolitika.

Zsitvay Tibor beszédére né-

hány megjegyzést tesz. Örömmel hallottam, hogy Zsitvay nem hive az amnesztiáknak, de Kecskeméten éppen azok az egyének támogatják Zsitvay Tibort, akik nagyon is rászorultak az amnesztiára és akiknek szereplése nagyon szomorú emléket hagyott a békés polgárok lelkében.

Zsitvay Tibor: Nem azok vannak többségben!

Hegedűs György: Talán hazáárulók voltak?

Horváth Zoltán: Az ex-lexről beszél. Az ellenzéknek abszolúte nincs ingerenciája és nincs felelőssége abban, hogy Csonka-Magyarország költségvetésén kívüli állapotban van. Az ellenzéknek az a jogi meggyőződése, hogy a nemzetgyűlés törvénytelen.

Törvénytelen azért, mert törvénytelenül folyt le a választás és mert a kormány párti képviselő urak terror és erőszak folytán jutottak mandátumokhoz.

A különvonatok

Horváth Zoltán: A választási visszaélésekről beszél. A kormány pártban plakátokat adtak ki amelyet miniszteri hivatalos nyomtatványokhoz csatoltak és így küldték el vidékre.

Urbanics Kálmán: Nem igaz! Horváth Zoltán: Maird bizonyítani fogom. A miniszterelnök ur rendelkezésére különvonat állott, a melyen beutazta az egész országot.

Pakots József: Megfizette azt a miniszterelnök ur!

Gömbös Gyula: Természetesen.

Horváth Zoltán: Tudomásul veszem ezt a kijelentést, bár itt készen tartottam egy határozati javaslatot, amelyben kérem, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kereskedelmi miniszter urat, hogy ezeknek a különvonatoknak a költségeiről és ezeknek a költségekről felelősségéről tegyen a Háznak jelentést.

János Zoltán: Be kell adni!

Gömbös Gyula: Azért fizettük ki, mert tudtuk, hogy be akarja adni.

Horváth Zoltán: Fogok szólni majd még a K. VI., K. VII., K. VIII. számú különítményekről is, amelyek mindeniütt felvonultak.

Kuna P. András: Egvébről sem tudnak beszélni az urak! (Nagy zaj, az elnök csenget.)

Létay Ernő: Az igazság nagyon fáj!

Horváth Zoltán: Hivatkozom itt Friedrich István képviselőtársam egy kijelentésére, hogy a kormánynak annyi pénze volt a választásra, valami négy és fél milliárd... (Derűtlenség. Emlentmondások a jobboldalon.)

Ugron Gábor: Hát mennyi volt?

Horváth Zoltán: Annyi pénze volt, hogy nem is tudta saját jelöltjeire költeni, hanem még egyes ellenzéki jelöltek is részesültek ebből az összegből kormánytámogatásban. (Derűtlenség. Zaj. Elnök cseppet.)

Tovább beszél a visszaélések hosszú sorozatáról.

Ahol leaktarták löni a függetlenségét

Pászton a függetlenségi jelölt Farkasházy Zsigmond, Farkasházy Kékessy Natvani főszolgabíró megtiltotta, hogy beszálljon. Szentjakab faluban megjelent a közegben. Lincze esenortisztnézetes, feosztaltta a függetlenségi pártirodát, a tagokat szétkergette és Farkasházyt felszólította, hogy eljött egy óra, bemehet a közegbe, Farkasházy azonban felszólítást nem fogadta. A csenörök azt mondták, hogy a Natvani főszolgabíró telefonutasítása szerint jartak el. Farkasházyt erőszakkal a vonatra ültették. A pénzügyminiszter visszavonta ezt a rendeletet, de már csak a választások után.

Létay Erno: Okos ember a pénzügyminiszter.

Horváth Zoltán: A hasznosi segédjegyző 20,000 koronát adott annak, aki lelövi Farkasházyt.

Karcagon...

Csontos Imre: Most jön ki, hogy egész életemet erkölcsienességben töltöttem. (Derűtlenség.)

Horváth Zoltán: Elsorolja a Csontos érdekeiben követett atrocitásokat. Ezek ellenére potválasztásra került a dolog és ekkor még határozottabban ki volt adva a parancs, hogy Csontosnak minden körülmények között be kell jönnie. Megnyiták a fenér terroristaikat, az ebredőket. Meg is jelennek és mikor a függetlenségi párt ematt kérdere vona a hatóságot, azt mondták, hogy ezek a Csontos pártiroda szemelyzete. Karcagon kezdtek meg a munkát 1300 koroná mellett. Fegyveresen, botokkal vonultak fel.

Bethien nevet

Esztergyálos János: Szép kis irodaszemélyzet!

Horváth Zoltán: Bevonultak a városba és azonnal megkezdték a munkát a maguk módja szerint.

Esztergyálos János: A miniszterelnök nevet!

Bethien István gróf miniszterelnök nevetve igent int a fejével. (Nagy zaj minden oldalon.)

Az elnök folyton cseppet. Horváth Zoltán beszélni kezd, de egy szavát se hallani.

Jánosi Zoltán (hátraszól Horváthhoz): Várd meg, amíg kitombolják magukat a dervisek.

Szabó József (budapesti): Azzal, hogy azt mondják, nem

A magyar jóvátétel az angol alsóházban

London, július 13. A Reuter-ügynökség jelenti: Az alsóházban Wedgwood kérdést intézett a kormányhoz, vajon a márka zuhanására való tekintettel a hatalmak nem fogják-e újabb megfontolás tárgyává tenni a volt ellenséges államoktól — mint Németországtól és Magyarországtól —

igaz, még nincs rendben a dolog.

Kecskemét

Horváth Zoltán ezután a kecskeméti választásról beszél. A polgármester nem engedte meg a Kossuth-part plakátjainak kiragasztását. Az ellenzéki körtéseknek nem volt szabad bemenni a szavazóhelyiségekbe, azonban Francia Kiss Mihály szabadon vihette a kormányparti szavazókat.

Drozdly Győző: Élve vagy halva?

Horváth Zoltán: A legnagyobb sérelem az volt, hogy az egyik szavazóurnát a bugaci pusztáról nyitva hozták be és az ellenzéki bizalmi férfiakat nem engedték az urnával jönni. A választási atrocitásokért jóvátételt kíván a jogrend, az erkölcs és a választók százezrei. Ha a miniszterelnöknek az a meggyőződése, hogy a nemzeti alapon álló ellenzéki pártok neki ellensége, akkor a békes együttműködésről nem igen lehet beszélni. Csak úgy lehet megnyugtanni az ország felizgatót kedélyét, ha a nemzetgyűlés a legrövidebb időn belül megalkotja az általános titkos választójogot, azután feloszlít és újból megkérdézik a nemzetet, hogy mit kíván. Ha 1914-ben azzal indultunk volna a háborúba, hogy Magyarországnak külön céljai vannak akkor 1918-ban nem következett volna be az összeomlás. (Zajos ellenmondások a jobboldalon.)

A numerus clausus

Ezután a felekezeti békéről beszél és kijelenti, hogy a kormány és tábora most is felekezeti és osztály rapon áll, ezt mutatja az elnevezése is (Zaj a jobboldalon). Én katolikus ember vagyok...

Sütő József: Ez enyhítő körülmény.

Horváth Zoltán: ... de megállapítom, hogy a numerus clausus beiktatása a corpus juris szégyene.

Most mikor azt látjuk, hogy még a négerék közé is hittérítők mennek, hogy ott a kultúrát terjesszék, nálunk az ifjúság egyrésztől elzárják a tanulás lehetőségét.

Hegedüs György: Amerika is megcsinálta.

Dénes István: Amerikában szabad iskolák vannak.

Várnay Dániel: Minden művelt keresztény ember úgy beszél, mint Horváth, (Folytonos zaj, az elnök folyton cseppet és a képviselőket csendre inti).

Horváth Zoltán: Én ennek a törvénynek a meghozatalát az akkori lázas állapotokkal magyarázom.

Hegedüs György: Ezek a lázas állapotok, leány nyugodt

követelt jóvátételeket.

Horne kincstári kancellár a kormány nevében válaszolva emlékeztette Wedgwoodot, hogy a jóvátételi bizottság a békeszerződés értelmében éppen ezért alakult, hogy állandóan figyelemmel kísérje a jóvátétel kérdését.

megmaradnak továbbra is. (Oriási zaj.)

Horváth Zoltán ezután az adózás rendszeréről beszél. A Hegedüs Lóránt pénzügyminiszterébe alatt kivett adókat bírálja. Ezeket az adókat felekezeti alapon vetették ki. Adatokat sorol fel, amelyben egyes egyénektől óriási adókat kívántak és ezeket felszólalásuk után szádrészükre redukálták.

Ezután

az internálásokról

beszél, kijelenti, hogy az internálás nem fér össze a jogbiztonsággal sem. Az állam és társadalmi rend védelméről szóló törvény különben is feleslegessé teszi. Nem kívánja a bűnös szabadon engedni, tessék a bíróság elé állítani, aki bűnös bűnhődjék, aki pedig ártatlan tessék szabadon engedni. Beszél ezután a fegyelmű uton elbocsátott tisztviselőkről. Bethlen miniszterelnök azt ígérte egy küldöttségnek, hogy meg fogja vizsgálni az ügyet, de ez eddig nem történt meg.

Ezután az iparfejlesztésre tér át. Az iparosok központi szövetsége foklalkozik az kisipari termelés megindításával, a nyersanyag beszerzésével. Kéri a pénzügyminisztert, hogy ennek a szövetségnek a támogatását 40 millióról 200 millióra emeljék fel.

Törvénnyel kéri szabályozni

a hadirokkantak

ügyét. Az 50 százalékos rokkantakat természetbeni ellátásban kell részesíteni.

Majd a 48-as és függetlenségi párt működését tárgya fel, kijelenti, hogy annak idején rendkívül sokan léptek be a pártba, akik most szegyeneknek emiatt. Beszédét azzal fejezi be, hogy javaslatot nem fogadja el. (Zajos éljenzés.)

Ülés vége 4 órakor.

Legolcsóbb árak
FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Piac-utca 73. sz.

Saját készítésű
fehértéműek
készen és mérték szerint
Herman és Friedman
PIAC-UTCA 10. SZÁM,
Bikával szemben.

**Lüsster és férfi-
ruha vásznak**
Feldheim Dezsőnél,
Piac-utca 67. szám alatt.

Nincs rend a város felesgazdaságában

Néhány évvel ezelőtt a város a városi tisztviselők megélhetésének megkönnyítésére konyhakertészetet akart létesíteni és ezért 140 hold földet a Hortobágy mellett átadott a közlelmezési kezelésnek, hogy ott konyhakertészetet létesítsen. A közlelmezési kezeléshez hozzá is fogott a konyhakertészet létesítéséhez, azonban mivel később kezdtek hozzá a veteményezéshez és az időjárás is kedvezőtlen volt, a vállalkozás nem sikerült. Ekkor a konyhakertészet meg is szűnt.

A rosszul végződött vállalkozás után a város felesgazdálkodásra adta ki a földet, a 140 hold földön feles gazdálkodás folyt 2 éven át. A gazdálkodás azonban nagyon titokban folyhatott és a város csak hosszas sürgetés után tudott a birtokon folyó gazdálkodásról jelentést kapni.

A jelentés valósággal megdöbbentő volt a városi tanács számára. Tele volt ellentmondó adatokkal, egyáltalában nem lehetett megállapítani, mennyi gabona termett a birtokon, az a szomorú tény azonban megállapítható volt, hogy a 140 holdas birtok a városnak nem jövedelmezett egy szem gabonát sem. A jelentés ugyanis azt tartalmazta, hogy a 140 hold földön, amelyből csupán 2 hold föld nem termett semmit, mindössze 121 métermázsza rozs, árpa és zab termett. A termésből azonban a város nem látott semmit. A 72 holdas roztáblán mindössze 79 mázsza rozs termett, a zabot felvették anélkül, hogy a termelt mennyiséget jegyzékbe vették volna és azt valaki is kiutalványozta volna. Az egész termelt mennyiséget azonban felhasználták vetőmagnak, annak dacára, hogy a város, mint földtulajdonos, amint ez felestermésnél szokásos, nem köteles vetőmagot adni. Sőt még a szántást is a városi igával végeztették el, pedig ezt nem a városnak kellett volna szolgáltatni.

Ennek a szomorú gazdálkodásnak a megszüntetésével foglalkozott ma a városi tanács. dr. Magoss György városi főügyész meg is jegyezte rezignáltan:

— Annyi embere van a városnak, még sincs senki, aki valaminek utána nézzen!

A tanács végül úgy határozott, hogy miután az aratás már megkezdődött, azonban a várható gyenge termés dacára se érje a várost károsodás, kiküldi a birtokra dr. Vásáry István tanácsnokot és Kondor Kálmán főszámvevőt, hogy általuk a feles gazdálkodásról megbízható tiszta képet kapjon. Ugyan csak a kiküldött két tanácsnok végeznék el a birtokon az idei termés elosztását is. A feles gazdálkodás ügyében a tanács véglegesen csak a kiküldött bizottság visszaérkezése után fog dönteni.

— Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárcönyvek mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedüs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papírkereskedésében Piac-utca 34.

A piros székfűcsokrok

A debreczeni államrendőrség a vörös csokrok ügyében nem hagyta abba a nyomozást, nem elégedett meg azzal, hogy Müller Antal szabó személyében kiderítette a csokrok elkövetőjét, hanem tettstársak után is puhatolódzott. Majd egy heti nyomozás után Kovács Péter detektív kiderítette, hogy a csokrok közül Müller csak egyet rendelt, míg a másik két csokrot két dohánygyári munkás és két dohánygyári munkásnő rendelte.

Ezeket is előállították az államrendőrségen, hol vállalták a csokorküldést, azonban arra a kérdésre, hogy kik az értelmi szerzők, mély hallgatással feleltek.

Müller Antal internálási ügyében még nem történt döntés. Müller tudvalevőleg a proletárdiktatúra alatti magatartásáért két évre elítélt foglya volt a debreczeni törvényszéknek és most — mint a rendőrségen vélik — ha nem is internálnák, visszamenne a törvényszék fogházába, mert csak föltételeken volt szabadlábra helyezve.

A rendőrség, mint értesülünk a csokrok ügyében tovább folytatja a nyomozást, mert egyes „fontos” részletek még Lomayosok.

**Legszébb kalapok
FRANK EDÉMÉL.**

Felhívás

Debrecen összes kereskedőjéhez

A rohamosan növekedő drágaság, amely elveléssel fenyegeti a kis existenciákat, súlyos és nehéz helyzetbe sodorta a kereskedelmi alkalmazottakat is.

A kereskedelmi alkalmazottak megélhetésének biztosítása azonban nemcsak az alkalmazottak érdeke, hanem a kereskedőé is.

Alulírott érdekképviseletek tehát nyomtékosan kérik városunk összes kereskedőit, hogy alkalmazottaiknak fizetését a mai viszonyoknak megfelelően július 15-ig rendezzék.

A fizetések megállapításánál irányelvül szolgáljon az, hogy a havi fizetés minimuma 5000 K legyen, azon túl pedig az illetékhelyi teherbíró képessége, az alkalmazottaknak az üzlet érdekében kifejtett tevékenysége, megbízhatósága és családi állapotára szolgálhat alapul a javadalmazás megállapításánál.

Hisszük és reméljük, hogy kartársaink humánus gondolkodása lehetővé fogja tenni azt, hogy alkalmazottaiknak elégedettségre okuk nem is lesz.

Debreceni Kereskedő Társulat.

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés haidumegyei körzete.

Baross Szövetség debreczeni fiókja.

— **Ékszerészek figyelmébe.**
Fényűzési raktárkönyvek előjegyezhetők Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, Plac-utca 34. sz.

A márka sorsa

London, július 13. Az alsóházban Horne pénzügyminiszter Kenworthy kérdése, hogy a kormány a márka zuhanása ügyében szándékozik-e lépéseket tenni, kijelentette, hogy a jóvátételi bizottság természetesen foglalkozik ezzel a kérdéssel. Ha ebben az ügyben fordulat áll be, a kormány arról a házat részletesen tájékoztatni fogja. Kenworthy erre azt kérdezte, vajon a kormány belenyugszik-e a jóvátételi bizottság intézkedéseibe. Horne pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány állandóan foglalkozik ezzel a kérdéssel és azt nem bízza teljesen a jóvátételi bizottságra.

Franciaország ipari részesedést kívánt

Páris, július 13. A Petit Parisien a moratóriumra vonatkozó német kérelemről azt írja, hogy a jóvátételi bizottság megelégedett azzal, hogy most csak ideiglenes választ adjon. Ragaszkodni fog ahhoz, hogy Németország a július 15-iki ízelést teljesítse és Németországgal közölni fogja, hogy a végleges döntés augusztus 15-e előtt meg fog történni. Ugyalászik, hogy a franciák most azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy vajon az aranyfizetés megszüntetése esetében nem lehetne-e a németektől a dologi szállítások fokozását és a német gyáripari tesületekben való részesedést követelni.

Páris, július 13. A Petit Parisien értesülése szerint angol részről állítólag azt javasolták, hogy a július 15-én esedékes 33 millió aranymárka összeg behajtását néhány nappal halasszák el. Ezzel az intézkedéssel akariák megakadályozni a pánikot, amit a márka zuhanása okoz. A lap továbbá azt írja, hogy tegnap újra visszatértek a nemzetközi kölcsön tervéhez, amelyet akkor akarnak végrehajtani, mielőlt a márka valamit javul.

Dühöngő szélvihar

Hatalmas erejű szélvihar száguldott ma végig Debreczenen. A déli óráktól kezdve állandóan felleges volt az égbolt, majd három óra előtt 5 perccel hatalmas sötétlila vihartelleg fedte el az égboltozatot. Egyszerre olyan sötét lett, hogy a legvilágosabb lakásokban és üzlethelyiségekben is villanyt gyújtottak. A sötétséggel egyidőben erős forgószél támadt. Utoljára 1912-ben volt ilyen nagy forgószél, mely akkor tudvalevőleg lehorodta a református kistemplom, régi, rozszant bádoggal fedett kupoláját. A ma délutáni szélvihar, ha nem is volt olyan erős, mégis nagy károkat és még nagyobb ijedelemet keltett.

Minden előzetes bevezetés nélkül kerekedett a forgószél. Hatalmas, égig-nyúló porfellegek alakultak a szél játéka alatt, ami pedig a tölelér közepébe bekerült, pelyh módjára táncolt a forgószél örvénye ereje alatt. A hirtelen beállott sötétséget még tetőzte az egész várost elborító porfelleg. Pillanatok alatt csatatérre formálódtak az utcák, udvarok. A legkomorabb őszi dél

után nem hull annyi falevél le a fáról, mint most szempillantás alatt. Falevelek, papírhulladékok súlyos akácia ágak röpöködtek a levegőben, a terekon s udvarokon sűrű koppanatok a tetőről lesodort eserép, pala és csatorna felszerelés. A nyitva álló ablakok 90 százaléka a forgószél martalékául esett, játszi könnyedséggel szakította le a forgószél a házak vakolatát s alig akad ma ház Debreczenben amelynek ne lennének piros téglasebei.

Ahol utcák kereszteződnek, kettőzött erővel tombolt a szél. A Kossuth- és Piac-utca sarkán volt a legkritikusabb hely. Itt a forgószél a vihar első percében teljes erejével rohant a házak falainak s itt történt az egyetlen nagyobb kár. A Salamander cipőkereskedés nyílt kirakatának üvegét a szél teljes egészében benyomta. Ugy dőlt be a kirakat, mintha egyetlen nyolcmást kapott volna egész felületén.

A nagyerdőn terebélyes tölgyfák és akáciák törzsei hajoltak meg Szélisten előtt; porba már-

Felemelik a bevételi vámokat

Berlin, július 13. (Wolff.) A birodalmi gyűlés elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a kormányt, hogy súlyos gazdasági szükség esetében a birodalmi gazdasági tanács és a birodalmi gyűlés egy bizottságának meghallgatása után a birodalmi tanács hozzájárulásával a behozatali vámokat felemelhesse, valamint új vámokat léptessen életbe. A birodalmi gyűlés ezután másodszori olvasásban tárgyalta a politikai büntetéseket büntetésiük elől mentesítéséről szóló törvény (amnesztia törvény) tárgyalását. A bizottság által elfogadott javaslat szerint az amnesztia azokra terjed ki, akik 1919—20—21-ik évi hazatérési vállalkozásokban vettek részt és olyanokra, akiket az 1921. évben felállított rendkívüli törvénysszékek ítéltek el.

A jóvátétel redukálása után kifizetői kölcsönt Németország

London július 13. A Daily News indokolatannak omndja azokat a híreket, amelyek Poincaré Londonba való meghívásáról torgalomba kerültek. Addig ugyanis a kölcsönügy nem kerülhet tárgyalás alá, amíg a jóvátételi bizottság Németország adóságait nem redukálja. Mint-hogy pedig ez irányban lépések nem történtek, a brit kormány nincsen abban a helyzetben, hogy a kölcsön ügyében megbeszélést folytasson. Ezzel kapcsolatban az angol miniszterek tanácskozást tartottak, amelyen elhatározták, hogy azonnal érintkezésbe lépnek Párisal, hogy a német válság megoldása tárgyában megkezdjék a tárgyalásokat és ezután kerülhet sor Lloyd George és Poincaré estleges személyes találkozására a sor. Ennek a célja volna az összes pénzügyi kérdéseket, így az osztrák korona válságok helyzetét, a márka katasztrófális zuhanását megbeszélés tárgyává tenni.

tották hatalmas koronáikat. A Simonyi-uton karvastagságú nagy akácia ágak szakartak le a törzsről. A kórház előtt mind a két oldalon a behasadt faágak leszakították a villamosvasut vezetőkeit úgy, hogy a Piac-utcai villamos torgalomban egy órák zavar állott be és csak 4 órakor indult meg a forgalom, de akkor is csak a kórházig és vissza, mert a Simonyi-utat barrikádszerűen eltorlaszolták a lehulló faágak.

A Teleki-utcán kiszakított a szél egy 30 centiméteres átmérőjű akáciát, amely ledőlésében súlyos kárt okozott a 33. számú ház falán.

A villanyvilágításban is beállítottak a vihar következtében némi zavarok, így a Kossuth-utcai részen még 6 órakor nem volt teljes áramszolgáltatás, a hol pedig égett, ott csak méceshez hasonló világosságot terjesztett.

Szinte hihetetlenül hangzik, hogy a szélvihar nemcsak emberéletben nem okozott kárt, hanem még súlyosabb sérüléseket sem okozott s így a mentőknek egy ízben sem kellett kivonulniok.

A hatalmas szélvihar mintegy 20 percig dühöngött s amilyen hirtelen jött, ép oly hirtelen elcsendesült; a jóságosan permező eső zabolát tett a szájára...

Sainos, az eső csak rövid ideig tartott. A levegő így is lehűlt valamennyire és az állandóan felhős ég további eszést ígér.

Nagy vasuti katasztrófa Spanyolországban

Madrid, július 13. Paragas mellett tegnap nagy vasuti szerencsétlenség történt, melynél 30 ember meghalt. A halottak közt vannak Oiredo, a fellebbviteli bíróság elnöke, Loma szenátor és Daera képviselő.

A katasztrófa hajnai 2 órakor történt. Az Asturia felől érkező postavonat, amelynek egy szerelővágányra kellett volna áttérnie, hogy melettte elhaladhasson a gyorsvonat, megmaradt az eredeti vágányon. Ebben a pillanatban a gyorsvonat teljes sebességgel megérkezett az ellenkező irányból. Az összeütközés irtózatoss volt. A lokomotív, a hálókocsi, a posta- és csomagkocsi felismerhetetlen romhalmazzá váltak.

Az elgörbült vasakatrészek tömkelege alatt borzasztóan összeroncsolt hullák feküdtek. A sebesültek segélykiáltásai csak fokozták a kavardást. Rövidesen két segélyvonat érkezett orvosokkal és kötözőszerekkel a helyszínére. A hálókocsi tönkretett falai a kocsi valamennyi utasát agyonnyomták. A romok közül kiszedett halottak száma 32, a sebesültek száma rendkívül nagy, közöttük 19 igen súlyos sebesült. Egy hattagu családból most már csak a családapa és a legkisebb gyermeke van életben.

— Saját gyártmányu üzleti és iorgalmi adó könyvek a legkülönbözőbb vonalzásban és kiállításban legolcsóbban HEGEDÜS ES SANDOR irodalmi és nyomdai részvénytársaság papírkereskedésében kapható.

Sikeressé vált a patkányirtás

Nyolc héten belül megismétiük

Rostás István, a városi előjáróság vezetője ma részletes jelentést tett a városi tanácsnak a legutóbb lefolytatott patkányirtási akcióról. Jelentésében elmondta, hogy igen sok helyen a patkányok végleg eltűntek, viszont másuttal megjelentek az elhullott állatok tetemeit. A mérgekiosztást végző városi tisztviselők és fiatal emberek lelkiismeretesen teljesítették kötelességüket, de nem így a háztulajdonosok, akik közül sokan egyáltalában nem törődtek a dologgal. A kifogásolt háztulajdonosok ellen kihágási eljárás indul meg.

Elmondta még Rostás István, hogy az újabb irtást 8 héten belül, amely idő alatt a patkány szaporodik, ismét végre kell hajtani, hogy így az irtásnak teljes sikere legyen. Erre a célra kérte a tanácsot, hogy rendelkezjen 1600 liter Radikált a budapesti Standard gyártól, amelyet a vágóhidon már teljes sikerrel kipróbáltak. A városi tanács hozzájárult a megrendeléshez és így 8 héten belül újabb patkányvadászat lesz.

Hazárdjáték áldozata

Ma délelőtt érdekes büntígyet tárgyalt a debreczeni honvédtörvényszék. *Biró Pál* marosvásárhelyi születésű tényleges állományban levő hadnagy ült a vádlottak padján csalással, sikasztással és egyéb büncselekménnyel vádolva.

Pontban 12 órakor nyitja meg a tárgyalást dr. *Mánya Márton* őrnagy-hadbíró tárgyalásvezető.

A vádat *Szücs Sándor* százados hadbíró katonai ügyész képviselte, a védelmet dr. *Gábor Jenő* katonai védő látja el.

A vádlott hadnagyot, aki március 29. óta vizsgálati fogságban áll, szolgálati öves hadnagy kíséri be. A bíróság tagjai elhelyezkednek az emelvényen, mire a tárgyalásvezető megkezdi *Biró* kihallgatását. A vádlott 24 éves, 11 hónapot töltött a fronton. Ludovikát végzett.

Tárgyalásvezető: Milyen kiíntetése van?

Vádlott: Nincs kitüntetésem.

Tárgyalásvezető: Sebesülve volt?

Vádlott: Igen, de nincs sebesült éremem, sőt Károly csapatkeresztet sem kaptam.

Ezután felolvassák a vádiratot. *Csalás büntetést* követte el *Biró* hadnagy azáltal, hogy ez év február havában 13500 korona értékű fát vásárolt Tiszabecsen a számvétség részére. *Farkas Hermann* fakeskedőtől azonban a vételárból csak 3500 koronát fizetett ki, jöllehet az egész tételt elszámolta a gazdasági könyvben. *Sikkasztás büntetével* pedig azért vádolták, mert a falu bírójától vett 7000 koronáért egy dísznót, hivatalosan elszámolta azt is, azonban nem fizette ki a vételárát. *Önkényű eltávozás vétsége* címén is vádat emeltek elene, mert február 24-től márci-

us 24-ig önkényesen meghosszabbította 4 napos szabadságát, végül vádpontként szerepelt az is, hogy *hazárd kártyajátékot játszott* és 45000 korona könnyelmű adósságot csinált, vizsgálati fogsága idején ennek egy részét kiegyenlítette.

— *Nem érzem magam bűnösnek* — jelenti ki a tárgyalásvezető kérdésére a vádlott. A fávásárlásra és a dísznótvásárlásra vonatkozóan azt mondja, hogy ő *kifizette, majd kölcsönkérte* a kifogásolt összegeket. Beismeri, hogy könnyelmű adósságot csinált, erre azonban az kényszerítette, hogy egy tiszabecsi jegyző és segédje egy este 28000 koronát nyertek tőle ferblin és ennek nagyobb része hivatalos pénz volt. Tagadja mint-ha önkényesen eltávozott volna, Kisvárdán beteg lett és ott fe-

küdt a szállodában egész idő alatt.

Több tanu, a vád- és védbe-
szédek meghallgatása után a bíróság tagjai ítélethozatalra vontak vissza. Hosszu tanácskozás után hirdeti ki *Mánya* tárgyalásvezető az ítéletet. *Bűnösnek* találta a bíróság *Biró Pál* hadnagyot *sikkasztás, csalás büntetében, önkényű eltávozás közérkölciségbe ütköző vétségek* (hazárd játék, részegség) és *könnyelmű adósságesindlás vétségében* és ezért az enyhítő körülmények figyelembe vételével *hadnagyi rangjától való megfosztása mellett, 1 évi súlyos börtönrre ítélte.*

Elítélt, ügyész és védő a törvényadta 3 napi gondolkodási időt kérték, hogy az ítélet ellen semmisségi panasszal élnek-e, vagy sem.

Megszakították a hágai konferenciát

Külön szerződéseket kell kötni Oroszországgal

Páris, július 13. *Hágából* érkező Havas-jelentés szerint a konferenciát megszakították. London, július 13. A hágai konferencia félbeszakítása veszélye alkalmából a Daily News azt írta, hogy a konferenciának lefolyását Franciaország genovai magatartása igazolásként fogja tekinteni. Ennek azon-

ban semmi jelentősége sincs. Sokkal fontosabb az a kérdés, hogy a nyugati hatalmak Oroszországgal való viszonya a jövőben miként fog alakulni. A dolgok fellődése arra a sokkal egyszerűbb eljárásra mutat, hogy Oroszországgal külön szerződéseket kell kötni.

A független szocialisták és a néppárt a német kormányban

Berlin, július 13. (A Debreceni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A demokráta és centumpártiak megbízottakat küldtek a birodalmi elnökhöz és tudták, hogy a független szocialistáknak a kormányba való beépésébe beleegyeznek abban az esetben, ha a néppártot is belevonják a kormányba. Parlament körökben úgy tudják, hogy a birodalmi elnök ellensége a parlament felosztásának és hogy a berlini külügyminisztérium megbizta a külföldi német követéseket, hogy *tegyenek jelentést azokról a benyomásokról, melyeket a Reichstag esetleges felosztásának híre külföldön keltene.* A követségek állítolag azt az értesítést küldték, hogy a külföld semmi részre sem helyesli a Reichstag felosztását.

Számolva ezzel, valószínűnek átszik, hogy a kormány megkísérli a kormányba való beépésre bírni úgy a függetlenségi szocialistákat, mint a néppártot.

Wirth kancellár

Rathenau utódiául

a német külügyminiszteri székbe a német kormány jelenlegi washingtoni nagykövetét, dr. *Siedfel*-t szándékozik meghívni, — aki, mint *Rathenau* — igen előkelő helyet foglal el a német közgazdaságban. *Siedfel* nagykövet *Washingtonba* kimenetele előtt a *Krupp* művek esseni gyárának volt vezérigazgatója. *Politikai tekintetben a német néppárthoz áll közel.* A centrum és a demokráta párt a kormányba való belépése esetén *hozzájárulna egy független szocialista miniszter kinevezéséhez is.*

Wirth kancellár ebben az esetben azt javasolná, hogy egy *miniszteri tárcát dr. Hillerding* függetlenségi szocialista képviselővel töltsenek be, aki nemcsak a szocialisták, hanem a polgári pártok szemében is rokonszenves politikus.

Bajorország elszakadása

München, július 13. (A Debreceni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A szakadék a német és bajor kormány között mind szélesebbé válik úgy, hogy alig ha lesz áthidalható. A Bajorországban rendkívül erős német néppártban nagy a felzúdulás a berlini kormány ellen. A Bayerische Volkskorrespondenz azt írja, hogy Bajorországnak kötelessége Berlin ellen szegülni, minthogy Berlinben a tanácsköztársaság és az anarchia proklamálására törekszenek. Hasonló értelemben ír a Münchener Neueste Nachrichten, mely szerint Berlinben az 1919 tavaszától történetekhez hasonló eseményeket akarnak előidézni.

— A cservágógép lementszette a kezefejét.

Súlyos szerencsétlenség történt ma reggel a Vigkedvü Mihály-utca 35. szám alatt levő timárműhelyben. A cservágógépnél foglalatostokodott *Zokits György* timársegéd. Vigvázatansága folytán bekeze a gép kése alá került s a gép egész kezefejét csuklónál lementszette. Segítségére siető társai részcsesítették első segélyben a megcsontított timársegédet, majd a telefonon előhívott mentők a sebészeti klinikára szállították, hol azonnal ápolás alá vették.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.40.

Értéktőzsde. Változatos szilárd alap irányzat mellett erős árhullámzások voltak ma a tőzsdén. A legtöbb érték a tegnapi árfolyamon zárult. A hangukat bizakodó. Arak:

Bankok: Angol-Magyar bank 755 760, Hazai 610—615, Hermes 2610—2640, Leszámitoló 820—830, Osztr. Hitel 490—500, Keresked. 8125—8225, Magyar-olasz 315.

Takarékpénztárak: Belvárosi 810, Általános 1470—1480, Hazai 26500, **Malmok:** Borsod-Miskolci 4400—4600, Concordia 3000—3075, Budapesti 7050—7425, Gizella 2300—2575, Hungária 3650—3700, Viktória 11000—11800.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 11000—11900, Kohó 11500—11700, Magnesit 19100—19600, Ált. közszén 24500—27500, Salgó 12750—13675, Urikányi 12150—12800.

Nyomdák: Athenaeum 3525—3625, **Vasművek és gépgyárak:** Kőburg 3175—3300, Ganz-Danub. 103000—107500, Ganz-vill. 18600—19300 Láng 4050—4500, Lipták 4770—485, Magy. acél 3600—3725, Rima 3425—3650 Schlick 1440—1540, Wörner 810—825.

Különléte vállalatok: Baróti 1000—1020, Egyes. izzó 9200—10000, Textil 1125—1225, Spódium 1700—1800, Pápir 2600—2700, Flóra 4850—5250, Karton 4000—4225, Királysör 2325, Klotild 3975—4200, Polgári sör 29500—30000, Magyar Cukor 44500—45500, Lámpa 4250—4500, Ostermló 1340—1500, Gummi 4150—4400, Szikra 19000—20150, Telefon 6950—7000.

Faipari vállalatok: Új orsz. fa 7100—7150, Brassói 6200—6500, Egyes. fa 310—325, Lignum (hitelfa) 3000—3075, Magyar Erdő 750, Nasic 16500—17800, Lichtig 450—480, Orsz. fa 1070—1150, Hazai 2600—2650.

Közlekedési vállalatok: Adria 14700—15000, Atlantika 2700—3050, Közúti 1600—1750, Városi 350, Déli vasút 3075—3425, Levante 19400—20500, Allamvasút 16000—16400, Tröszt 3100—3500.

A valutapiac erősen ellanyhult. Arak:

Valuták: Napoleon 4350—4800, Dollár 1140—1238, Francia frank 9700—9850, Lengyle márka 22—23, Márka 295—306, Lira 5250—5375, Osztrák korona 445—480, Lei 696—732, Szokol 2510—2770, Dinár 1345—1400.

Devizák: Amsterdam 457, Bukarest 700—720, London 5300—5600, Berlin 290—306, Milánó 5350—5500, Páris 9600—10300, Prága 25775—2750, Zürich 22500—23800, Varsó 24, Bécs 435—465, Zágráb 340—350.

Az utótőzsdén az irányzat szilárd, az árfolyamok mind a záróárfolyamok felé emelkedtek. Urikányi 14450, Kőburg 3325, Közszén 27100, Atlantika 3175, Láng 43775, Ganz-vill. 19300, Allamvasút 16000, Salgó 13400, Kuma 3500, Trust 3525. A valutapiac valamivel gyengébb, mint zárlatkor. Dollár 1250, osztr. korona 450, dinár 14, lei 7330, szokol 2765, márka 294 és fél, Bécs 450, Berlin 291, Prága 28, Zürich 239.

Zürichi devizák:

Zürich, július 13. (Zárlat.) Berlin 125, Hollandia 202.7, Newyork 522 és egynegyed, London 2819, Páris 4310, Milánó 2360, Prága 1100, Budapest 40 Zágráb 155, Varsó 9 és fél, Bécs 2, osztrák bélyegzett 2 és kétynolcad.

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén az üzlet a külföldi fizetési eszközök erős áresése valamint a bőséges esőzés következtében a kereslet lényegesen alább hagyott úgy, hogy az üzlet jelentékenyen nyugdtabb volt az elmúlt napokénál. A buza 50, az árpa 50, a zab 150, a tengeri 60, a korpa 50, a repce 800 koronával lett olcsóbb.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 5050—100, egyéb 5000—50, rozs 3950—4000, új takarmány 4100—200, zab 5200—5460, tengeri 4350—400, repce 10—11000, korpa 2900—950.

Előfordult kötések: 50 mázsa buza 4900 dunántúli állomás, 1 vagon 80 kgros 5100 ab Orosháza, rozs 1 vagon 3975 ab Szeged, 3 vagon 3900 zalai állomás, 2 vagon 3900 nyírvidéki állomás, 1 vagon 3975 ab állomás, zab új 8 vagon 4700 ab Budapest, augusztus—szeptemberi szállításra, tengeri 1 vagon 4300 ab Hajdumegyé,

zilárd alap
államzások
több érték
t. A han_

bank 755
nes 2610—
0, Osztr.
8125—8225,

árosi 810,
zai 26500,
olci 4400—
75, Buda-
2300—2575,
tória 11000

: Beocsini
1500—11700,
Alt. közsén
2750—13675,

3525—3625.
ak: Kóburg
103000—
19300 Láng
485, Magy.
3425—3650
örner 810—

aróti 1000—
10000, Textil
0—1800, Pa-
4850—5250,
lyászor 2325,
ri sör 29500
44500—45500,
ermő 1340—
00, Szikra
50—7000.

orsz. fa 7100
00, Egyes fa
000—3075
16500—17800
a 1070—1150,

: Adria14700
—3050, Kőzü
Délvasut 3075
20500, Allam-
rősz 3100—

en ellanyhult.

50—4800, Dol-
frank 9700—
22—23, Márka
5375, Ostrák
6—732, Szokol
—1400,

457, Bukarest
—5600, Berlin
—5500, Paris
5775—2750, Zü-
ársó 24, Bécs
—350.

ányzat szilárd,
a zároárfolya-
Urikányi 14450,
27100, Atlantika
anz-vill. 19300,
gő 13400, Kuma
salutapac vaia-
zárlatkor. Dol-
a 450, dinár 14,
márka 294 és
291, Prága 28.

vizák:

(Zárlat.) Berlin
Newyork 522 és
819, Paris 4310,
00, Budapest 40
és fél, Bécs 2,
és kétynolead.

zsde.

az üzlet a kül-
ök erős áresése
esőzés következ-
nyegesen alább
az üzlet jelenté-
olt az elmúlt na-
a, az árpa 50, a
0, a korpa 50, a
lett olcsóbb.

Buza tiszavidéki
00—50, rozs 3950
y 4100—200, zab
4350—400, repce
00—950.

: 50 mázsa buza
más, 1 vagon 80
sháza, rozs 1 va-
d, 3 vagon 3900
ggon 3900 nyírvi-
ggon 3975 ab állo-
ggon 4700 ab
sztus—szeptemberi
1 vagon 4300 ab

„ELIDA“-fogkrém
kiválóan fertőtlenítő, pompás habja
a fogazat minden hézagába behatol.
Mi sem használhat Önnek jobban, mint az
„ELIDA“-fogkrém

Debrecen—Nyirabrány

Julius 15-től kezdődőleg Debrecen—Nyirabrány között új menetrend lép életbe, melyben a személyszállító vonat az alábbiak szerint fognak indulni és érkezni Debreczenbe.

1821. vonat érkezik Debreczenbe 7 óraker.

1823. vonat érkezik Debreczenbe 14 óra 54 percker.

1825. vonat érkezik Debreczenbe 16 óra 13 percker.

1822. vonat indul Debreczenből 7 óra 45 percker.

1824. vonat indul Debreczenből 14 óraker.

1826. vonat indul Debreczenből 4 óra 25 percker.

A vonatok közül az 1822., 1823., 1824., 1825. közvetlen esatlakozással bír Szatmár felé.

NILLEN

Helybenhagyta a belügyminiszter Füredi Sándor és Samu hivatalvesztését. Ismeretes, hogy annak idején Füredi Sándor, Füredi Samu és Füredi Sándorné városi zeneiskolai tanárok fegyelmi ügyében a közikazgatási bizottság valamennyiüket elbocsájtásra ítélte. Ez az ítélet felebbezés folytán végső fokon a belügyminiszterhez került, ahonnan ma érkezett le a belügyminiszter leirata, amely Füredi Samu és Füredi Sándorra nézve helybenhagyta a közigazgatási bíróság elbocsájtó ítéletét, ellenben Füredi Sándornéra vonatkozólag megváltoztatta az ítéletet és őt csupán 500 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

Istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai zsidó templomban Pénteken este fél 8 óraker, szombaton reggel háromnegyed 7, d. e. 10, d. u. 5, este egyneved 9 óraker. Hétköznapokon reggel fél 7 és este háromnegyed 8 óraker. Az elnökség.

Vendégszónoklat a zsidó templomban. Dr Weisz Náthán, a balassagyarmati orth. zsidó hitközség rabbihiatónoka i. hó 15-én, szombaton d. e. 10 óraker a Deák Ferenc-utcai zsidó templomban, szombaton délután fél 5 óraker a Kápolnásitcai templomban vendégszónoklatot tart.

Nyukosz hivatalos órái. Értesítjük a Nyukosz tagokat, hogy folyó július hó 17-től kezdődőleg — a nyári hónapokon át — hivatalos órákat hetenként csak háromszor tartunk, u. m. kedd, csütörtök, szombat d. u. 4—5-ig. Nyukosz elnökség

Az „Elida“ pipereszappanok a legkényesebb kívánalmakat is kielégítik. Gondosan válogatott nyersanyagból készülnek, illatuk enyhe, nagyon kellemes és mindazonáltal takarékosak. Bátran állíthatjuk, hogy nem létezik ennél jobb pipereszappan.

Nem fizeti ki az állam a városi tisztviselők iraradoságát Sulyos támadást intézett ma délelőtt a városi tanács az állam nehézkés bürokráciája ellen. Dr Vásáry István tanácsnok ugyanis szóvá tette, hogy az állam a városi tisztviselők természetbeni elátásának megváltására szolgáló összeget még mindig nem utalványozta, dacára annak, hogy már július hó közepén vagyunk. A város ezt az eljárást magára nézve annál is inkább séreemesnek találta, mivel ugy az állam, mint a vármegyei tisztviselők ezt az összeget már régen felvették. A tisztviselőket igen sulyosan érinti és megkárosítja az állam késedelmeskedése, mert na időközben mégis kiutálna ezt az összeget, már akkor sem lenne meg a rendeltetésének, mivel időközben az árak valósággal felszökkenetek és így alig tudnának már valamit ezen az összegben beszerezni. Ennek a kérdésnek a tárgyalásánál felmerült az is, hogy a város újból a legnyomatékosabban hívja fel az államot, hogy a városnak különböző követelések címén járó 22 millió tartozását a legsürgősebben fizesse vissza a házipénztárnak. Amennyiben az államkincstár szép szóra sem hajlandó a tartozását a városnál kiegyenlíteni, ugy a város bírói uton fogja megpróbálni, hogy követelését az állammal szemben érvényesítse.

Halálozás. Résztvétel közöljük a következő gyászjelentést: Fájdalommal megtört szívvel tudatjuk szeretett fiacskánk, testvérünk, unokánk, keresztgyermekünk és kis rokonunk, Pauló Józsika ártatlan életének 4-ik havában folyó július hó 12-én este 9 óraker rövid, de sulyos szenvedés után visszaadta angyali lelkét Teremtőjének. Drága kedvesünk földi részeit folyó július 14-én, péntek délután 5 óraker fogjuk a r. kath. temető kápolnájából az ágostai evangélikus egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Szt. Anna-utcai sirkertben végső nyugalomra helyezni. Debreczen, 1922 július 14. A béke angyala örökön korán elköszönt kedvesünk hamvai felett! Bánatos szülei: Pauló István és neje Bucsjai Margit. Testvérei: Mancsi, Feri, Pisti és ikertestvére: Gyurika. Nagyszülei: id. Pauló István és neje. Kereszt-szülei: Szurovy József és neje. Nagybátyjai, nagynénjei, vajamint a közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetk. vállalat rendezi.

Nyakkendő, kalap, panama ing legolcsóbb bevásárlási forrása Werner Sándornál, Piac-utca 51.

Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkóvics üveg műipari vállalata. Sziv-utca 15. Telefon 366.

A ref. középiskola igazgatósága közli, hogy az I-ső osztályba július 15-ig bezárólag történhetnek előjegyzések a IV. elemi osztályról szóló bizonyítvány, keresztlevél, illetve születési bizonyítvány és újraoltási bizonyítvány felmutatásával. A kötelező felvételi vizsgálatról bővebbet az isk. hirdetőtábláján. A beírás szept. 2—5. napjain lesz. Az iskola volt növendékei csak akkor jelentkezzenek. Évi tandíj a 4 alsó osztályban protestáns vallásuaknak 1000, nem protestáns vallásuaknak 2000 K. Az V—VIII. osztályban prot. vallásuaknak 1500, nem prot. vallásuaknak 3000 K. Prot. magántanulóknak 2000, nem prot. magántanulóknak 4000 K. Fűtési díj 300 K. Ezenkívül vegyes — és mindenkire kötelező — díjak címén 120 K fizetendő a beírásnál. Az igazgató július és augusztus hónapban hetenként kétszer: hétfőn és csütörtökön d. e. 11—12-ig tart hivatalos órákat. A II—VIII. oszt. növendékek az iskolai „Értesítő“-t délelőttönként átvehetik a kapusnál.

Eljegyzés. Schwéd Elza (H.-bőszörmény), Hartmann Ignác (Hodász) jegvesek.

A Debreczeni Mezőgazdasági Kamara, mely csak alig néhány hete alakult meg, máris több fontos gyakorlati mezőgazdasági kérdést vett föl munkaprogramjába. Így a többek között most az üszöggárók terméscsökkenő hatásának korlátozására tett lépéseket s a vármegyei, mezőgazdasági bizottságokkal együtt igyekszik megállapítani, hogy az ismert részleges csávázási módszer elhanyagolása, vagy nem helyes végrehajtása okozza-e ugy az őszi, mint tavaszi gabonaféléseinknél a különböző üszögfajták kártételeit, amelyek egyes vidéken egyenesen oly megdöbbentő károkat okoznak, hogy ez már nemzeti szempontból is nagyon aggasztó. Tekintve, hogy országos átlagot véve a vetett terület 5%-os üszöggáránál Csonka-Magyarországon körülbelül 640,000 métermázsa csak a buzában a veszteség, a kamara határozott beavatkozásra készül, már ez év őszére, hogy egyes gazdák tájékoztatásága vagy hanyagsága ily sulyos károkat többé ne okozhasson.

Tolvai cipészsegéd. Madar Sándor és Szabó József cipészsegédek egy műhelyben dolgoztak és egy lakásban laktak Nyiregyházán. A napokban Szabó József felkelt ágyából, felakart öltözködni, azonban meglepetéssel tapasztalta, hogy az ágya mellett levő széken elhelyezett ruhája eltűnt, de vele együtt eltűnt kollégája, Madar Sándor is. Szabó jelentést tett a nyiregyházai rendőrségen, amely nyomozás közben arra felfedezésre jutott, hogy a tolvaj Debreczen felé menekült. Távírtilag kérték a debreczeni rendőrséget, hogy nyomozzon a tolvaj után. A debreczeni rendőrség egyik detektívje tegnap délután felismerte a kapott személyleírás után Madar Sándort, előállította a központi ügyeletre, hol beismerte a lopást. A rendőrség ma átadta a nyiregyházai rendőrségnek.

Aranyért, ezüstért és briliánsért legmagasabb árat fizetünk. Welcz Mihály és Társa, ékszerészek, Püspöki-palota.

Harisnyákat, kötött blouszokat a legolcsóbban készít Beayáts harisnyagyára. Üzlet Piac-u. 18.

Szalmakalap, panama ing, divat nyakkendő megérkezett Werner Sándor. Piac 51.

Kalapok, sapkák, uri divat áruk, legszebb választék Frank Imréné, Piac 43.

Nyári divatharisnyák és keztük minden színben Schön Sándor keztük, kötszer és orvosi műszertára Debreczen, Piac-utca 14. Csapó-utca sarok.

Royal-kávéház terraszán ma és mindennap délután 5—7-ig, este 9-től zárórág Serafini fővárosi szalonzenekar Jazz Band játszik.

Impregnált- és gummiköpeny-különlegességek nagy választékban érkeztek. Kirakat megtekintését kéri Linoleum Aruház, Ferenc József-ut 58.

Az őszi időnyre már gyapju öltöny és telikabát szövetek
nagy választékban
Feldheim Bezsónél
Piac-utca 67. sz.

SZÍNHÁZ.

MUSOR:

PÉNTEK: A nagymama.

Színhazi iróda hírei:

Oriasi volt az a siker, melyet tegnap **kozsa Lili** a **Nagy-mamában** aratott. Ma ismételtén ez a darab kerül színpadra a többi szereplők: Káma, Manó, Unger, Pálacsyné, László, Heltay, Egyed, Lukács János, Szalma szinten nagyban hozzájárultak, hogy kiváló művészi erzekükkel a legjobb előadást nyújtassanak.

Baccarat a Nyári-színpadon. Ma kerül bemutatásra az új műsor keretében a Baccarat. Szöveget írta H. Szel Mihály, zenéjét szerelte Csernits Elemér, a Nyári Színpad karmestere. Ennek fener Gizi. Ezenkívül bemutatásra kerül Jauusszal „**Amom tarsasag**” című bohózat és közkivánatra Szóke Szakái, Csapókiraly színpadt. tréfaja Nadasy és Zoldivel a toszerepekben. Továbbá az összes szerződött tagok új ének- és táncszámai fogják kibővíteni a fényesnek ígérkező műsort.

Lengyelvér. Petrovich főszereplésével kerül szombaton az Apollóban bemutatásra ez a közkedvelt film, mind a két rész egy előadáson. Jegyelővételei pénteken délelőtt 10—12-ig.

A három testőr II. része a Vigszínház-mozgóban pénteken és szombaton. E hatalmas filmnek a legszebb és legkimagaslóbb része a második, amely ugy művészi színvonalával, mint csodaszép kiállításával igazán egyedülálló. Az I. rész izgalmas cselekményei pompásan fokozódnak. Akik Dumas Sándor regényét ismerik, bármelyik részt önállóan is megtekinthetik. A színház teljesen hívős. Jegyelővétel. Előadások 7 és 9 óraker.

SPORT.

Mindenki saját magát élelmezi. Az intéző-bizottság, arra az esetre, ha a régi bainoki beosztás marad érvényben, nagy horderejű javaslatot terjeszt a tanács elé. Eddig ugyanis a debreczeni egyesületek súlyos deficitekkel dolgoztak vidéki ellenfeleik fogadásakor, míg a vidéki egyesületek a revánsnál busásan keresnek. A javaslat szerint a jövőben mindenki saját magát élelmezi, így például ha a DKASE elmege a KSE-hez, saját maga gondoskodik ellátásáról, viszont a KSE is saját magát élelmezi, ha a DKASE hoz jön. A javaslattal a tanács péntek esti ülésén foglalkozni és minden valószínűség szerint magáévá is fogja tenni.

Ma ismét nem ülésezett a fegyelmi-bizottság. Már második hete, hogy sztrájkol a kerület fegyelmi-bizottsága, jóllehet a fontos kisvárdai ügy még kibozozásra vár. Hihetetlen az a rendtelenség, ami a kerületnél ma uralkodik. Reméljük, hogy a mai tanácsülés meg fogja találni a maga szavát azok ellen, akik lelkiismeretlenül akasztják meg a kerület eddigi óramű pontosságga működő gépezetét.

Horváth Endre súlyos beteg. Horváth Endre tegnap óta súlyos betegen fekszik. Az orvosi megállapítás szerint vérhasa van. A szimpatikus sportember egészsége után naponta sokan érdeklődnek.

Mézet olajos magvakat, olajat, kölest és mindennemű :: mezőgazdasági :: terményeket ::
legelőnyösebben vásárol — minden mennyiségben
GOLDSTEIN NÁNDOR termény-, olaj- és gyarmatárú nagykereskedő **DEBRECZEN,** Arany János-u. 2. Telefon 10 07.

Vadonatuj Büssing teherautók

gyárti jótállással, legolcsóbban kaphatók, 80 darab kevéssé használt teherautó, gyárilag javítva raktáron
Róka automobil r-t. teherautó-telepe Budapest V., Csanádi-utca 3. szám. Telefon 46-01.

Kénlapot ajánl azonnali szállításra, garantált 99 százalékos szicillai kénből minden mennyiségben, legolcsóbb áron: **SCHULTHEISS ERNŐ kénlapgyára,** Budapest VI. ker., Ó-utca 16. szám. Telefon 48-89.

Kereskedők figyelmebe!

„KORVIN”

vegyészeti gyár

gyártmányainak gyári lerakata
BERGER BENŐ
Meszena-u. 1. Telefon 398.
Gépolaj, gépszír (tovotta), írótenta, kékviz, indigóoldat, politúra, apretura, cipőfehérítő, cipőkrémviasz, cipész-tenta stb. legolcsóbb beszerzési forrása.

BRÓDI MIKLÓS
ÉKSZERÉSZ MŰTERME
VÁGI ISTVÁN művezető.

Megnyilik július hó közepén
Piac-utca 73. szám alatt.

Menekült órák

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat.

Rákóczi-u. 36. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések ára közzétételre 10 szócig 15 koronára, minden további sor 100 kor. Vagyis 4 napközben 10 szócig 15 koronára, minden további sor 2 koronára. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

Vétel.

Veszek fehérneműket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-u. 7.

Juhgomolyát, tehénturót minden mennyiségben vesz Gottlieb Manó első debreczeni turóüzeme, Darabos-u. 20

Eladás.

Dívatos filc sapkák mindenféle színben 500 K-ért kaphatók Fodor Lily kalap-szaloniában, Debreczen, Piac-u. 58, I. e., 20.

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédlulát vesz legmagasabb áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Kocsis írni-olvasni tudó, a helyi viszonyokkal ismerős — felvétetik Frenkel Jenő sörnagykereskedőnél, — Arany János utca 60.

Utazóügynökül törekvő intelligens fiatalembert alkalmaz Szelényi vegyészgyár, — Péterfia-utca 46.

Könyvelőt naponkénti pár órára alkalmazunk. Ajánlatokat „Mérlegképes” jeligére a kiadóhivatalba,

Ügynök,

aki a helyi viszonyokkal jól ismerős, és jó megjelenésű, felvétetik Frenkel Jenő sörnagykereskedőnél, Arany János-utca 60.

Könyvelésben

jártas, jó írással bíró — kisasszony azonnal felvétetik Frenkel Jenő sörnagykereskedőnél, Arany János-utca 60.

Szűcs

tanuló teljes ellátással felvétetik Adler szűcs-mesternél Piac-utca 30. Ugyanott varróleányok felvétetnek.

Házasság.

Férjhez adnám hugomat izraelita fiatalemberhez, kinek üzlete van vagy már most hozzá segítem üzlethez. Címem a kiadóhivatalban megtudható.

Fiatalember

jó megjelenésű, felvétetik Márkus Jenőnél, — Hatvan-utca 22.

Gyakorlott gépirónőt

felveszünk.

Gyorsírók előnyben.
FEJÉR és RITER okleveles építészek.
Simonffy-utca 7. sz.

Egy

gyakorlott — kiszolgáló leány felvétetik Róth és Tamás fűszerüzletében, Szent Anna-u.

Piac-utca

üzletünkbe nagyobb óvadékkal rendelkező érdekes üzletvezetőt keresünk, szakismeret nem szükséges. Cím a kiadóban.

Vegyes.

Vízvezeték, csatornázást, kútváltásokat készít szakszerűen Gyenes, Miklós-utca 29. Telefon 9-37.

Hencserek,

divánvok, matracok készszen kaphatók Debreczen szvk kártyosnál, — Halköz 8. Bőrgarnitúrák festését, — átdolgozását szakszerűen, olcsón készíti.

Rustyák Béla

kártyos és díszítő elvállal minden e szakmába vágó munkát — olcsó árak mellett. Rákóczi-utca 1.

Szathmári

asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó árajánlattal szolgál. Rákóczi 11.

Villanymotorokat

veszek, eladok, cserélek, javítok, uira tekerselek és beállítok. Földvári Debreczeni Első Flektrotechnikai Gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

A legújabb

lakásrendelet

mihelyt a nemzetgyűlés által kiküldött bizottság letárgyalta,

még aznap megjelenik

dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarozatával és jegyzeteivel ellátva a Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. — Előjegyzések már most elfogadtatnak. —

Szenzációs ujdonság!

AKVINKUM

Regény. Irta: Szekula Jenő.

A „Pesti Hirlap” május 30-iki számában

ezt írja róla: Termékeny fiatal regényírónk, Szekula Jenő új könyvvel jelent meg. Történelmi regény. Nyomban leszögezzük, hogy nem csupán a tehetséges írónak legjobb munkája, hanem a történelmi regényeink sorában is kiváltságosan érdekes helyet foglal el. Veraniusz, az Akvinkumba száműzött római költő és egy titokzatos leánynak, Volumniának szerelme a regény meséje, de e körül furcsa, fantomszerű vizionárius élességgel jelennek meg Pertinax császár római birodalmának monstruozus körvonalai és e kör elmúlt jellegzetességei. Az író képzeletének épp oly bravurjáról tesz tanuságot, amint e kis darab, de fenséges multat kiassa a megdöbbentően eleven életre, mint szándékai komolysága tiszteletet gerjeszt adatai alaposságáért, a korszerűség minden jelenségének hűségéért. S mindezt a költői erő kecsességével, finomságával és bájával. A rabszolganak, Orczinusznak figurája és külön története — e kissé talán túlhoszu epizód — önmagában is egy fénylő mestermű. Dicsérjük az író a történelmi regényiök nagyképszerűségének hiányaért, stilusának különösen sikerült nyugodtságaért és kifejező erejéért, azért a szép, meleg zengésért, amely e könyv után végigcsendül az olvasóban s amit kicsi-holni olvasóból csak igaz s mélyenjáró tehetségnek sikerül.

A művészies borítékkal ellátott, 200 oldal terjedelmű könyv ára 120 korona és 15% felár.

Kapható **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** irodalmi és nyomdai r.-t. nál Piac-utca 34. és minden könyvkereskedésben.

GÓTSCH

bank és ingatlan forgalmi irodája
Debrecen, Piac-utca 38. I. em.

Telefon 7-95 szám

DOLLÁR, lei, sokot más idegen pénzek,

Értékpapírok, ingatlanok vétele és eladása.

Tőzsdei megbízások.

Batiszt-, grenadin-, vászonruhák

nagyobb lányoknak is dus választékban kapható
DR. HEGEDŰSNÉ

Gyermekdivatházában

Simonffy-utca 2. sz. alatt.

Sütéseket

a Hatvan-utca 55. szám alatt megnyitott sütőüzletben elfogadok naponta d. e. 8, 11 és d. u. 3 órakor. Kész házi kenyér is kapható. Kéri a pártfogást **Schwartz Izidor** sütőmester